Privatnost i njena zaštita u digitalnom dobu

Đaković Branko, Krčmarević Mladen, Petrović Ana

Matematički fakultet

 $brankodjakovic 08@gmail.com,\ mladenk@two desperados.com,\\ pana.petrovic @gmail.com$

15. maj 2019

Pregled

- Pojam privatnosti
- 2 Pojedinac na internetu
  - Društvene mreže
  - Krađa identiteta
  - Kolačići
- 3 Zaštita privatnosti na internetu
  - Virtuelne privatne mreže
  - Enkripcija
- Zaključak
- **5** Literatura

Pojam privatnosti

Šta je privatnost?

- Širok i neodređen pojam
  - Fizička bliskost osobi
  - Znanje o osobi
  - Sukob privatnog i javnog
- Koncept društvenog ugovora o kontroli pristupa podacima i telu pojedinca
- Percepcija privatnosti
  - Kako pojedinac vidi svoju privatnost
  - Zavisi od pola, uzrasta, obrazovanja, prethodnog iskustva
  - Ponašanje pojedinca na internetu
  - Odricanje privatnosti zarad ispunjenja potreba

Društvene mreže

- Dve trećine korisnika interneta
- Podešavanja privatnosti prepuštena korisniku
- Da li je to garancija privatnosti?
- Pretežno mladi ljudi

Tabela: Broj tinejdžera koji su delili svoje podatke na društvenim mrežama u procentima

Godina	Sopstvena		Mesto	lmejl	Broj
	fotografija	škole	stanovanja	adresa	telefona
2006	79	49	61	29	2
2012	91	71	71	53	20

Krađa identiteta

- Fenomen u porastu
- Spam mejlovi i automatski procesi
- Deepfake tehnologija
  - Manipulacija video sadržajem
  - Algoritmi za mašinsko učenje
  - Novi stepen krađe identiteta

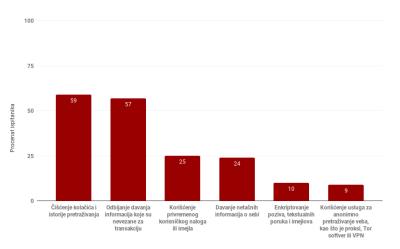

- Male datoteke koje čuvaju informacije o veb sajtovima
- Sesijski i trajni
- Kolačići prve strane korisni kolačići
- Kolačići treće strane kolačići za praćenje
  - Istorija pretraživanja, kupovine, lokacije, itd.
  - Korisnici retko čitaju politike privatnosti
  - Koristiti privatni režim ili deaktivirati kolačiće

Mere preduzimanja zaštite na internetu

VPN

- Zaštita od hakovanja i gubitka podataka
- Zaštita privatnosti i od cenzurisanja
- Samo članovi mreže mogu da vide poslate informacije
- Sigurnosne procedure (enkripcija) i protokoli tuneliranja
- Sakriva IP adresu

- Problem posredovane komunikacije udaljenih uređaja
- Mehanizam za šifrovanje informacija korišćenjem ključa
  - Učitavanje https stranica
  - VPN
  - Višeslojna enkripcija Tor pregledač
  - Od-početka-do-kraja aplikacije za ćaskanje

Zaključak

- Konstantan rizik od zloupotrebe informacija
- Privatnost na internetu danas?
  - Postoji, ali nije zagarantovana
  - Aktivno angažovanje i napor korisnika
- Odreći se ili zadržati privatnost?
- Rešenje u informisanju pojedinca

Hvala na pažnji!

Literatura

- D. Anon, How cookies track you around the web and how to stop them, 2018.
- https://www.cnet.com/best-vpn-services-directory/
- K. Grewal, R. Kajal, and D. Saini. Virtual Private Network. International Journal of Advanced Research in Computer Science and Software Engineering, 2012. on-line at: www.ijarcsse.com.
- N. Lord. What Is Data Encryption? Definition, Best Practices & More. Digital Guardian, 2019.
- M. Madden, A. Lenhart, S. Cortesi, U. Gasser, M. Duggan, A. Smith and M. Beaton. Teens, Social media, and Privacy. Pew Research Center, 2013.
- M. Madden and L. Rainie. Americans' Attitudes About Privacy, Security and Surveillance. Pew Research Center. 2015.
- R. Mekovec. Online privacy: overview and preliminary research. Journal of Information and Organizational Sciences, pages 195-209, 2010.
- V. Perta. A Glance through the VPN Looking Glass: IPv6 Leakage and DNS Hijacking in Commercial VPN clients. 2015.
- M. J. Quinn. Ethics for the Information Age, chapter Information Privacy, pages 227-314. AddisonWesley Professional, Boston, 2014.
- J. Y. Tsai, S. Egelman, L. Cranor and A. Acquisti. The Effect of Online Privacy Information on Purchasing Behavior: An Experimental Study. Information Systems Reseach, 2011.